

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**74-І НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

ТОМ 1

25 квітня – 21 травня 2022 р.

Міністерство освіти і науки України
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

74-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету

Том 1

25 квітня – 21 травня 2022 р.

Полтава 2022

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У СПІВРОБІТНИЦТВІ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ «SOFT SKILLS» У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В сучасних умовах для успішної професійної самореалізації фахівець будь-якого профілю повинен не лише мати високий рівень професійної компетентності, але й уміти ефективно взаємодіяти з партнерами у фаховому середовищі, демонструючи творчий підхід, прагнення до взаєморозуміння, критичне мислення тощо. З огляду на це перед закладами вищої освіти постає завдання впровадження у навчальний процес технологій для формування у студентів «soft skills».

У дослідженні Ж. Діденко «soft skills» (м'які або гнучкі навички) розглядаються як «комплекс умінь або навичок, необхідних для міжособистісного спілкування, досягнення цілі за допомогою критичного та творчого мислення, а також особистісних складових частин емоціонального інтелекту, які впливають на життя та працевлаштування майбутніх фахівців» [1, с. 267].

У структурі «soft skills» виділяють: індивідуальні якості (здатність приймати рішення і вирішувати проблеми, позитивне мислення і оптимізм, орієнтація на кінцевий результат), комунікаційні якості (здатність зрозуміло формулювати думки, дружнє спілкуванні і гарні манери, здатність взаємодіяти з різними людьми, вислуховувати і брати до уваги всі точки зору, аргументовано відповідати, враховувати культурні і національні особливості), управлінські якості (працювати у команді, об'єднувати і мотивувати команду, навчати і розвивати членів команди, запобігати ризикам, чітко планувати час) [2, с. 165].

Розглянемо можливості технології навчання іноземної мови у співробітництві для формування «soft skills» у здобувачів вищої освіти. Технологія навчання у співробітництві реалізується на заняттях з іноземної мови у ЗВО у рамках комунікативного та діяльнісно-орієнтованого підходів, які спрямовані на практичне оволодіння мовою як засобом спілкування у процесі виконання певної діяльності, тобто мова є інструментом для організації ефективної взаємодії у професійному чи іншому середовищі. Навчання у співробітництві тісно пов'язане із технологією навчання мови на основі виконання завдань, оскільки обидві технології передбачають оволодіння іноземною мовою у процесі виконання певних завдань, які надають навчальному процесу соціальної значущості та професійного забарвлення. За умов навчання у співробітництві студенти виконують такі завдання у парах чи групах через взаємодію, у результаті чого формується не

лише іншомовна комунікативна компетентність, а й розвиваються усі перераховані вище «soft skills» (індивідуальні, комунікаційні та управлінські якості).

Найчастіше на заняттях з іноземної мови у ЗВО для реалізації технології навчання у співробітництві використовують моделювання комунікативних ситуацій, мозковий штурм, групові дискусії, інтерактивні методи (метод кластера, метод пазла), виконання проєктів, рольові та ділові ігри [3].

Успішність використання технології навчання у співробітництві для формування «soft skills» залежить від належної організації взаємодії студентів у групах. Для цього рекомендуємо впроваджувати цю технологію у навчальний процес поетапно. На першому, підготовчому, етапі, необхідно чітко пояснити студентам правила взаємодії у групах, описати завдання, описати ролі, надати мовний та інший інструментарій, визначити критерії успішності виконання завдань. На другому, тренувальному, етапі, відбувається застосування отриманих на першому етапі знань у процесі виконання завдань, найчастіше тут застосовують моделювання комунікативних ситуацій. Дуже важливим завданням для викладача є підтримка постійного зворотного зв'язку зі студентами та надання допомоги за потреби, а також розвиток у студентів умінь рефлексії. Коли студенти вже мають достатньо досвіду роботи у групах, можна перейти до третього, творчого, етапу і надати їм більше автономії у взаємодії. Мова йде про виконання проєктів, які студенти готують самостійно, без допомоги викладача організовують взаємодію у своїх групах поза межами аудиторії, а на заняттях лише демонструють кінцевий результат своєї взаємодії, наприклад у вигляді презентації. За таких умов технологія навчання у співробітництві є ефективним засобом формування «soft skills» у здобувачів вищої освіти.

Література

1. Діденко Ж. Формування м'яких навичок ("soft skills") на заняттях англійської мови у майбутніх менеджерів в умовах дистанційного навчання. *Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 35, том 2, 2021. С. 266 – 271.*
2. Коваль К. О. Розвиток "soft skills" у студентів – один з чинників для їх працевлаштування. *Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2015. № 2. С. 162-167. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vvpi_2015_2_26*
3. Ніколаєнко Ю. *Особливості навчання у співробітництві на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням у ЗВО. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика: колективна монографія / за наук. ред. Н. Сизоненко. К.: Видавництво Ліра-К, 2021. С. 235 – 241.*